

sodišče. Pri sodni razpravi je nastopil proti očetu kot glavna obtežilna priča lastni sin Bill in farmer je bil obsojen na došmrtno ječo.

Pred kratkem je umrl stari kaznjeneec v kaznilnici v San Diego. Malo pred smrtjo je razodel grozno skrivnost o požaru na njegovi farmi in o strašni smrti njegove žene.

Ni bil on pravi krivec, ampak njegov sin Bill, ki je bil tedaj star komaj 20 let. Bill je bil že od otroških let neobdignatnega, ki je povzročal staršem velike skrbi. Izgubljeni sin je kradel lastnim staršem, da je živel razsipno. Nekoga dne se je posvetoval oče s svojo ženo, kaj naj počneta s sinom. Sklenila sta, da ga bosta izročila oblasti v upu, da se bo poboljšal v omejeni prostosti. Ta razgovor staršev je nasluhnil sin.

V noči je izbruhnul naenkrat v stanevanjski hiši ogenj. Prvi se je prebudil farmer in je skočil po stopnicah v spodnje prostore. Pritličje je bilo že vse v plamenih. Z največjo naglico je hitel v spalnico, da bi rešil ženo. V tem trenutku mu je zastavil pot sin s krepelom v roki in mu zabranil vstop. Med očetom in sinom se je razvil silovit boj. Slednjič je pobil sin očeta. Stari je obležal v nezavesti. Zbudil se je v hiši soseda ter zvedel na grozno presenečenje, da je pogorela njegova farma do temeljev in istotako je postala žrtev požara tudi njegova žena. Mož si še ni opomogel od najhujšega udarca, že je prišla po njega policija in ga odvedla.

Radi požiga in umora žene je prišel pred sodišče. Kot glavna priča je nastopil Bill Allan proti očetu.

Sin je izpovedal, da je videl očeta, kako je nosil petrolejske sode v šupo za seno. Ko je hotel on Bill oteti mater iz objema plamenov, mu je onemogočil oče nasilnim potom rešitev.

Popolnoma potrj, ni imel stari Allan toliko moči, da bi bil razvozljal ter pojasnil mreže laži, v katere ga je bil zapletel sin. Razen tega je še vedno ljubil svojega sina in je upal, da se bode

vendar le enkrat poboljšal. Mirno se je podvrget prisojeni mu kazni in je prebil preostanek svojega življenja čisto po nedolžnem v kaznilnici.

Malo dni po tem priznanju, ki je vzbudilo občo pozornost ameriške javnosti, je umrl stari Allan. Pred smrtjo je še zvedel, da je bila žrtev sinu na ljubo čisto zaman!

Povpraševanja oblasti po Billu Allanu so dognala, da so ga usmrtili leta 1918 v Newyorku na električnem stolu radi umora.

*

GOSPODARSTVO

Gospodarska obvestila.

Kmet, tvoj koledar

V II. izdaji!

Zanimanje za koledar KZ je toliko, da je prva izdaja pošla. Bilo je treba novo izdajo prirediti. In ta je sedaj že na razpolago. Ker pa ni bilo mogoče ugotoviti, koliko bi še bilo kupcev za

ta koledar, je ta druga izdaja izšla v manjšem številu. Kdor torej hoče dobiti žepni koledar KZ z varstveno sliko, naj se požuri! Cena koledarja je 11 Din (10 Din in 1 Din za poštnino). Koledar dobiš pri krajevnih kmetijskih zvezah, ali ga pa naročiš sam, oziroma z drugimi skupaj, tako, da pošlješ 11 Din za izvod naprej

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

*

Praznik varčnosti.

Varčnost — naša narodna dolžnost.

31. oktober je svetovni praznik varčnosti. Vsaj en dan v letu naj bo posebno posvečen delu za širjenje varčevanja.

Med narodi sveta se bije hud boj. Ta boj je v prvi vrsti gospodarski. In ta boj se bo odločil na fronti varčevanja. Zato moramo Slovenci ne samo zaradi ljudskega blagostanja, ne samo radi gospodarskega napredka, ampak zlasti tudi radi svoje narodne zavesti poskrbeti, da varčnost postane naša narodna lastnost.

Nebroj je razlogov, ki nas silijo k varčnosti. Ni to le skrb za naše življenje v sedanosti in bodočnosti. Ni tukaj le socialni obzir, da moramo skrbeti in varčevati, da ne bomo v breme občnosti. Ni tukaj le gospodarski smisel, da imamo veselje pridobivati in ustvarjati nove dobrine potom varčevanja.

1. Varčnost — skrb za bodočnost.

Varčevanje je predvsem skrb za bodočnost. Kdor varčuje, ta je pameten, je previden, ker misli na bodoče dni, na bodoča leta, na svoja stara leta. — Zgodba starega testameta o sanjah egiptovskega faraona nam je še vsem znana. Njegove sanje o sedmih debelih kravah in o sedmih suhih kravah je egiptovski Jožef razložil tako, da bo najprej sedem rodovitnih let, katerim bo sledilo sedem hudih let. In faraon

Vsak mesec Din 13:-

bo plačal vsak kdor hoče
brati zanimive spise

KARL MAYA

ki bodo za jesen in zimo
izhajali vsak mesec
en volezanimiv zvezek

po Din 13:-

Naročajte

v Tiskarni sv. Cirila,
Maribor, Koroška 5

»A tako. Grof je pisal svoji soprogi, prej pa se ni dosti brigal za njo. No, radoveden sem, kaj je v tem pismu.«

Rekši je vzel pismo ter šel h grajskemu stražmojstru Vamprehtu, da mu javi celo zadevo. Seveda mu je poročal, da je na vse zgodaj zasačil obiskovalca ter ga prepočil s strelom, ki ga je tudi zadel. Poučil je tudi oba vojaka, da morata v tem smislu govoriti, če bi ju kdo vprašal.

Jurij Vampreht je bil najprej presenečen, da se je kdo mogel priplaziti tako blizu k Tatenbahovi celici, ko je vendar razpostavil na raznih straneh stražnike. Nato pa je bil vesel, da se je posrečilo pozornosti stražnikov zalotiti obiskovalca. Obžaloval je, da ga niso mogli dobiti živega, ker bi povedal marsikaj zanimivega. Toda tudi pismo je važen dokaz.

Takoj se je odpravil h grajskemu stotniku grofu Filipu Brennerju, ki se je ravnokar vrnil s pregledovanja stražnikov.

»Kaj tako težko sopeš,« vpraša grof Brenner, »ali je kaj tako nujnega, da ravno sedaj prihajaš, ko še nisem z nujnimi opravki gotov?«

»Premilostljivi gospod grof, javim pokorno, zelo važna stvar,« odvrne Jurij Vampreht ter

poseže globoko po sapo. Prehitro je šel po stopnicah, čemur se je njegovo telo z velikim obsegom in s temu primerno težo ustavljalo.

»Kaj takega,« vpraša grof Brenner že bolj pozorno, »ali se je kaj zgodilo, morda radi grofa Tatenbaha?«

»Da, da, ravno radi tega, javim pokorno.«

Vampreht poseže še enkrat globoko po sapo, nato pa v kratkih besedah razloži dogodek pretekle noči.

»No, dobro, da predrznež ni ušel. Drugače gorje vam vsem, takoj bi vas dal posaditi v najtemnejšo ječo.«

Vampreht se ponižno prikloni ter zopet poseže globoko po sapo, kakor bi čutil, da se mu je odvalil težek kamen od srca.

»In pismo, kje ga imaš,« vpraša grof Brenner razvnet.

»Tukaj je, gospod grof,« reče Vampreht, potegne pismo iz žepa ter ga izroči grajskemu stotniku.

Grof Brenner pogleda naslov, ki ga hitro prebere, nato ogleda pismo od vseh strani, ali je poškodovano. Ko ugotovi nedotaknjenost, ga

je modrega Jožefa postavil za žitnega komisarja cele države. Jožef je postal vrhovni vodja za varčevanje naroda in vrhovni upravitelj zaloga, ki jih je narod v sedmih letih nakopičil. V sledečih letih nerodovitnosti pa je Jožef te razdeljeval. Tako je bil Jožef rešitelj celega naroda pred lakoto in poginom. Ta zgodba je za nas vse poučna, poučna zlasti za kmeta in obrtnika, ki živita od dohodkov svojega zemljišča, oz. svoje obrti. V dobrih letih, kadar je bogata žetev, kadar je dosti zaslužka, je treba misliti na huda leta. Zato pa moramo del izkupička, oziroma zaslužka, devati na stran za huda leta! To načelo naj velja zlasti tudi za mladino. Mlada leta so leta priprave, ko si je treba nabirati zaklade za starost, so leta moči, ko s pridnim delom lahko toliko zaslužimo, da denemo marsikaj na stran. Mlada leta so leta vzgoje, ko se odloča, ali se bomo navadili varčevanja in postali dobri gospodarji in dobri družinski očetje, ali pa se ga ne bomo navadili in bomo iz lahkomišelnih mladeničev postali še bolj lahkomišljeni zapravljivi gospodarji, nesposobni skrbeti za svojo družino.

2. Varčevanje — pogoj napredka v kmetijstvu.

Varčevanje je pa tudi pogoj napredka v gospodarstvu. Vsevpred dandanes zdihujemo pod težko gospodarsko krizo. Pripovedujejo nam, da je naše gospodarstvo treba izboljšati tako, da bomo več pridelali, pridelali boljše kakovosti pridelke in pridelovali tudi ceneje. Toda vse to je nemogoče, ako nimamo kapitala. Vsako izboljšanje in napredek kmetijskega gospodarstva je strogo vezan na en poglavitni pogoj: na kapital. Kapital, ki naj bo kmetu poceni na razpolago za izboljšanje njegovega gospodarstva, pa mora kmet privarčevati. V tem je ravno veliki pomen naših hranilnic in posojilnic, da mladino in odrasle — k varčnosti in te navajajo vse ljudstvo, vse stanove — prihranke potem po nizki obrestni me-

ri posojajo za izboljšanje gospodarstva ali za pomoč v nesreči.

3. Vzgoja k varčnosti v družini.

Če hočemo, da bo varčnost postala naša narodna lastnost, moramo z vzgojo k varčnosti začeti pri mladini. Najuspešnejše se more vzgoja k varčnosti vršiti v družini. **Družinsko življenje in družinsko gospodarstvo nudi na tisoče prilik, da otroke z vzgledom in z besedo navajamo k varčnosti.** K varčnosti jih navajamo pri jedi, da ne propadajo ostanki jedil. K varčnosti jih navajamo pri obleki in obutvi, da se luknja zakrpa, še predno je ves rokav raztrgan in da se na ta način varujemo pred nepotrebnimi in prezgodnimi velikimi izdatki za novo obleko, za novo perilo, novo obutev. K varčnosti jih navajamo pri delu na polju, v vinogradu, v hlevu, da ne propade noben, tudi ne najmanjši del pridelka, ki ga nam je rodila zemlja, obdelovana s stroški in s potom.

Zlasti pa naj se vzgoja mladine k varčnosti vrši v tem, da se ne navadi denar lahkomišljeno izdajati, temveč da se bo mladina nasprotno navadila trikrat dinar v roki obrniti in dobro premisliti, predno dinar izda. Koliko tisočev, lahko trdimo: milijonov slovenskega narodnega kapitala bi bilo rešenih, ako bi povsod v pravem času začeli s tako vzgojo k varčnosti, ako bi po načrtu in premišljeno začeli loviti v mrežo vse tiste dinarje in kovače, ki jih mladina po nepotrebnem izdaja za sladkarije, za igrače, za igro, za lišp, za modno obleko, za pijačo, za kajenje, za veselice itd. itd. Zato bi bilo pravilno, da poleg navajanja k varčnosti pri jedi, obleki in pri delu itd. začnemo v družinah pri otrokih, pri fantih in dekletih reševati dinarje in kovače, ki gredo za ravnokar navedene nepotrebne izdatke.

4. Domači hranilniki (šparovčki).

In najprikladnejši način proti vsem bližnjim priložnostim za zapravljanje je ta, da v vsaki družini za vsakega o-

Samo 115 Din
črni čevrot čevlji!

Samo 157 Din **Samo 285 Din**
črni boka čevlji! modro barvas. čevlji!

Raspolilja

Trgovski dom Stermečki, Celje št. 24

Neodgovarjajoče se zamenja ali vrne denar.
Novi veliki ilustrirani cenik z več tisoč slikami se pošlje vsakemu zastoj. 1004/2

troka, za vsakega fanta in za vsako dekle ustvarimo bližnjo priložnost za varčevanje. Taka bližnja priložnost so domači hranilniki, ki naj bi res prodri v vse družine, tako da bi bližnja priložnost za varčevanje postala močnejša od bližnje priložnosti za zapravljanje. Ne gre pri tem samo za gospodarski uspeh, da rešimo vsako leto tiste milijone dinarjev, ki bi sicer šli za nepotrebne izdatke. Gre nam pri tem predvsem za vzgojo teh fantov in deklet, za njih življenjsko srečo! Življenjska sreča pač obstoji v tem, da nismo igrača v rokah svojih navad in razvad, ki izvirajo iz zapravljivosti — temveč da s pametjo in previdnostjo vodimo svoje gospodarstvo, da kot dobri gospodarji, dobre gospodinje moremo družini nuditi ne le vzrejo, ampak tudi vzgojo. Za vzrejo in za vzgojo družine so dandanes potrebni prihranki, ki jih ustvarja varčnost.

Zato bi vsaj eno stvar skušali vsevpred izpeljati za praznik varčnosti še tekom te zime, da si namreč v domači hranilnici in posojilnici nabavimo domače hranilnike in jih kot najlepše darilo damo naši mladini! To naj skušajo izvesti vse družine, pa bodo gotovo najbolj učinkovito proslavile — dan varčnosti!

previdno odpre ter vzame iz njega listič. Kako se začudi, ko potegne obenem iz zavitka še dve pismi.

»A tako,« se zavzame grof Brenner, »takšne reči sedaj uganja grof Tatenbah!«

Pri tem mu zaigra okoli usten porogljiv nasmeš.

Naglo odpre obe pismi ter prečita vsebino. »To pa je več vredno kakor vse zasliševanje, sedaj imamo jasne dokaze,« reče grof Brenner sam pri sebi. Nato pa pogleda Vamprehta, ki je stal nepremično pred grofom ter opazoval, kako je njegov obraz prešinil izraz škodoželjnosti.

»Zdaj ga imamo,« reče grof Brenner proti Vamprehtu, »dobro si storil, da si mi donesel to pismo. Ti nisi ne slutiš, komu sta namenjeni ti pismi. Povem ti, da je eno naslovljeno na grofa Thurna, ki je sam obtožen veleizdaje in drugih hudodelstev; drugo pa bi moral dobiti oni ogrski plemič Štefan Widnedy, ki je zelo nevaren in predržen zaveznik ogrskih zarotnikov, saj je hotel pred štirimi leti ujeti našega cesarja ter ga umoriti. Ta dva svoja zaveznika prosi grof Tatenbah, naj mu nujno pomagata, da pobegne in se more sniti s svojimi zavezniki ter izvršiti zasnovane zarotniške načrte.«

Jurij Vampreht je stal kakor okamenel pred svojim gospodom. Pričakoval je, da ga zadene kazen, ker ni dovolj pazil na grofa Tatenbaha, da je mogel pisati taka pisma.

Toda bilo je ravno nasprotno. Grof Brenner je najboljše volje nadaljeval:

»Seveda, grof Tatenbah ne ve, da je njegov prijatelj Thurn pobegnil in je Widnedy mrtev, toda to nič ne spremeni na stvari. Bil je srečen slučaj, da je prišlo to pismo v naše roke. Ako bi se to ne bilo zgodilo, bi ne zvedeli, da najde grof Tatenbah celo v ozki celici svojega zapora pota in sredstva za občevanje s svojimi zavezniki. Poskrbljeno bo, da mu to v bodoče ne bo več mogoče.«

Grof Brenner je stopil tik pred načelnika stražarjev, ga nekaj časa ostro gledal, nato pa rekel:

»Po pravici bi zaslužil strogo kazen. Ker pa je stvar iztekla dobro, naj bo tvoja krivda pozabljena. V bodoče dobro pazi, da se kaj takega ne bo več zgodilo. Ako boš svojo službo vršil vestno in strogo, vedi, da ti plačilo ne izostane. Zdaj pa pojdi in odredi, da mrtveca na tistem pokopljeno ter da nikdo o tem ne dozna ničesar.«

Najboljša reklama

za trgovce, obrtnike in zasebnike

so lepe tiskovine,

kakor n. pr. pismeni papir, zavitki, računi, memorande, dopisnice, letaki, lepaki, barvotiski, večbarvne razglednice in priporočilnice

ki jih izvršuje

v najmodernejši izpeljavi, hitro in po najnižjih cenah

Tiskarna sv. Cirila
v Mariboru, Boroška c. 5

Vprašanja in odgovori.

G. B. v O.

Ali in kako se morajo očistiti steklenice, v katerih se je preje nahajal bencin, petrolej ali različna druga olja?

Odgovor:

Te steklenice se lahko z malimi potroški očistijo vsake nesnage. Važno je le, da vemo, kaj je bilo prej v steklenici. Ako je bil v steklenici petrolej, bencin ali katerokoli mazilno olje, se očisti steklenico na sledeči način: V steklenico se vlije toliko olja, bodisi bučnega, lanenega ali namiznega, kolikor ga je potrebno, da se porosi, oziroma omoči cela steklenica. Nato se prilije ravno toliko špirta in za eno kavino žličko salmijaka. To vse se dobro premeša in pretrese, potem pa se steklenica izplakne z vrelo vodo. Za slučaj, da ima steklenica še vedno duh po petroleju ali bencinu, ali da je še mastna, se razreže polovica surovega krompirja na drobne kosce in te kosce se dene v steklenico. Ta krompir se izplakne z vrelo vodo. Steklenica je potem gotovo čista in brez vsakega duha. Ako pa je steklenica onesnažena od namiznega, bučnega ali lanenega olja, je čiščenje še enostavnejše in sicer: Polovico surovega krompirja se razreže v drobne kosce, katere se dene v steklenico. V steklenico se vlije voda in po malem pretresanju zopet izlije. Ko steklenico oplaknete z mrzlo vodo, je steklenica čista.

Z. P. v P.

Vi ste pasli vašo živino na sosedovem travniku. Jasnó je, da ima sosed pravico do odškodnine. Za cenitev škode, oziroma za odmero odškodnine pa je važno sledeče: Ali ste pasli pred košnjo ali po košnji? Ali ste pasli dnevno, redno, ali vam je živina le katerikrat ušla na sosedov travnik? Ako upoštevamo vaše navedbe, je odškodninski zahtevek v znesku 500 Din vsekakor previsok in za določitev odškodnine so

pač merodajni sodno, oziroma glavarstveno zapriseženi cenilci. Pišete nam, da je višino odškodnine cenil g. župan. Ako je gospod župan obenem tudi sodni cenilec, je gotovo ravnal po svoji vesti in ni dvoma, da je bil pri tej cenitvi popolnoma objektivni in nepristranski. Ako pa ni sodni cenilec in ste prepričani, da škoda ni tako velika, po tem pa zaprosite za sodne cenilce. Čisto samo po sebi pa se razume, da je škoda, oziroma odškodninski zahtevek za polovico manjši, ako morete dokazati, da je na tem travniku pasel tudi nekdo drugi svojo živino. To postopanje pa je zvezano z nemalimi stroški, in nosila jih bodeta pač vi sama, ako niste v pravici. Najbolje pa je, da se s svojim sosedom mirno in prijateljsko poravnate, ker naš star pregovor: Kjer pričkata se dva, tretji dobiček ima — je še vedno resničen.

A. B. v M.

V nedeljo popoldne sem na uzdi peljal svojega dveletnega žrebička na izprehod. Na glavni cesti je nama pridrvel nasproti avtomobil. Konjič, začuvsji hupo, je pričel skakati in se plašiti, in sicer tako močno, da sem ga moral držati z obema rokama in nisem avtomobilistu mogel dati znamenja, da naj avtomobil ustavi. Avtomobilist se ni zmenil za moj težaven položaj in je z nezmanjšano brzino drvel mimo naju. Ko je privozil do naju, je konj odskočil in mené z vso silo vrgel v bližnji jarek. Uzda se je odtrgala in konj je v divjem diru bežal po cesti. Avtomobilist se tudi sedaj ni zmenil za nesrečo in je vozil naprej. Jaz sem se močno potolkel, tako da že dva dni ne morem ničesar delati, konja so pa tudi še le proti večeru vsega premočenega vjeli in sedaj hudo kašlja. Jaz sem z lastnikom avtomobila, ki je tedaj slučajno sam vozil, govoril in sem zahteval od njega odškodnino. On pa mi je rekel, da sem cele nesreče sam kriv, zakaj pa nisem dvignil roke in mu dal znamenje, da se konj plaši. Prosim za nasvet, kako mi je v tem slučaju postopati?

Odgovor:

V tem slučaju je za vso nesrečo odgovoren samo avtomobilist. Ne samo da vam mora povrniti vsako najmanjšo škodo in plačati odškodnino za vašo poškodbo, ampak on bode tudi kaznovan, ker se je pregrešil proti cestnopolicijskemu redu.

M. G. B. D.

Vaše vprašanje nam je nejasno. Pošljite nam natančne podatke in želje, kaj z otrokom nameravate.

*

Za zboljšanje travnikov.

Travniki je mati kmetije! To vedno povdarja kmetovalec. Srečen je, ako ima mnogo dobrih travnikov. Toda za svoj travnik kmetovalec navadno malo žrtvuje in ga pusti neobdelanega. Naš kmetovalec še precej vestno obdeluje in gnoji svoje njive v jeseni, svoj travnik pa navadno pušča brez nege. Zakaj, travniki so poraščeni z zeleno rušo, ki spomladi po prvih solnčnih žarkih spet sama ozeleni. Vsled tega pa vendar ni potreba na travniku nič delati! Kajti vsako leto travnik itak sam zazeleni in seno raste. Če na travniku raste med redkimi in visokimi travami mnogo plevela, to še ni največja nesreča, kajti pokošeno seno in plevel istotako napolni kozolec in živina bo pojedla to seno, če bo lačna. Da je pa med pokošenim senom tudi mnogo — strupenega plevela, na to nikdo ne pomisli. Kmetovalci, ki tako mislijo o svojih travnikih, ne bodo daleč prišli s svojo živinorejo.

Krava pri gobcu molze! Kolikor se kravi da hrane v obliki sena, oziroma drugih poljskih pridelkov, toliko da ona mleka, oziroma pridobi na težini. Travniki so z vsakoletno košnjo izčrpajo s precejšnjo količino rastlinske hrane, vsled tega moramo od časa do časa travnikom vrniti rudninsko hrano, ki jo v obliki sena odpeljemo domov in pokrmimo živini. Zelo dobro je, ako ima kmetovalec toliko hlevske-

Ste naročeni na list

NEDELJA

?

Izhaja vsak teden.

Prinaša vsakokratni nedeljski evangelijski in razlago ter druge podučne verske članke, razen tega pa resničen dogodiljaj iz misijonov »Mladostni navihaneec — postane redovnik« in mične zgodbiče za deca.

Stane mesečno samo 2 Din, celoletno 24 Din. Se danes si naročite NEDELJO po dopisnici na spodnji naslov:

Uprava NEDELJE, Maribor, Stomškov trg 20.

Jurij Vamprecht je pozdravil ter odšel. Srce mu je igralo veselja, saj je stvar zanj dobro iztekla.

Komaj je Vamprecht odšel, že je grof Brenner sedel pri mizi ter je sestavljal o celem dogodku obširno poročilo na kneza Lobkovic. Označil je grofa Tatenbaha kot »pravega podpihovalca in nepoboljšljivega veleizdajalca«, vsled česar prosil za »končno sodbo«, ker je straženje imenovane na Schlossbergu od dne do dne težavnejše in nevarnejše.

To poročilo je izročil podnačelniku stražarjev Jeremiji Konradu, ki je zasedel spočitega konja ter takoj odjezdil proti Dunaju, da izroči pismo na pristojnem mestu.

Ko je že davno legel mrak na zemljo in so šli mirni meščani mesta Gradca k počitku, se je slišalo pri cerkvi sv. Andreja kovanje. Slabo brleča svetilka je bilo obešena na drogu, da je mogel grobar kopati zemljo. Poznalo se mu je, da je zelo hitel, kajti brisal si je znoj s čela. Ni počival dolgo, kopal je dalje, dokler ni nazadnje vzdihnil:

»Hvala Bogu, da sem gotov. Zdaj naj le prinesejo mrtveca, saj niti ne vem, kdo je umrl in

zakaj mora biti v tej pozni uri tako nagloma pokopan. Toda kaj me to briga, glavno je, da je delo dokončano.«

In res, ni trajalo dolgo, da so štirje arkebusirji prinesli krsto ter jo položili v grob.

Prijeli so za lopate in začela je padati prst na mirno spečega tam doli v hladnem grobu. Kmalu se je dvignil nad jamo hribček. Po končanem opravilu je položil grobar lopato in motiko na grob v znamenju križa ter zmolil kratko molitev. Nato so se tiho razšli.

Ko so drugo jutro prihajali pobožni meščani v cerkev, so se začudili radi novega groba, ker niso nič slišali, da bi kdo umrl. O tem ni nikdo ničesar zvedel, ker je grof Brenner strogo zaukazal vsem, da morajo o tem molčati, sicer jih zadene najstrožja kazen.

In tako nikdo ni zvedel, da je našel tukaj svoj mir — Rudolfi, dolgoletni in zvesti konjušnik groficé Ane Katarine Zrinjske, ki je kot njen zvest služabnik pri izvrševanju njenega naročila zgubil življenje.

ga gnoj, da lahko vsako četrto leto dobro pognoji svoje travnike. Ako želi kmetovalec vsako leto imeti dobro kosnjo, potem mora travnik gnojiti vsako leto. Tu mu pride na pomoč umetni gnoj. Sedaj v jeseni moramo travnike pobranati in pognojiti z Nitrofoskatom Ruše, ki vsebuje dušik, fosfor in kalij obenem. Ako so travniki vlažni, potem moramo najprej izkopati jarek, tako da se lahko voda odteka. Na mokrem travniku ne pomaga nikakšno branjenje in gnojenje. Z jesenskim obdelovanjem travnikov dosežemo prvo to, da zravnamo površino travnikov in krtine. Nadalje rušo z ostrimi zobmi brane raztrgamo in na ta način se omogočuje pristop zraka v zemljo.

Nadalje lahko travnik, ki je dobro pobranan, v mnogo večji meri upija padavine in na ta način preskrbi sebe z dovoljnimi množinami zimske vlage, tako da spomladi, oziroma poleti, ko nastane suša, lahko korenje od trav še vedno vsrkava dovoljno vlage. Zelo dobro je tudi, ako se travnik pognoji z apnenim dušikom. Seveda se mora v tem slučaju za polno gnojenje poleg apnenega dušika rabiti tudi fosfatno in kalijevo gnojilo, če hočemo doseči popoln uspeh. Do pred kratkim je veljalo pravilo, da se travnike ne gnoji preveč z dušikovimi gnojili, ker se na ta način zmanjša sestavina ruše v odstotkih detelje. Novejši mnogoštevilni poskusi pa so dokazali, da temu ni tako. Travnike pognojimo z apnenim dušikom in seveda tudi z vsemi ostalimi potrebnimi gnojili. Razvijajo se visoke, srednje in nizke trave, procent detelje pa nikakor ne nazaduje. Travnik, gnojen z apnenim dušikom, da mnogo dobrega sena, v katerem je procent beljakovine mnogo večji. Ravno beljakovine pa so za hrano živine velike važnosti.

Torej, kmetovalec, ako želiš pridelovati mnogo krepke hrane za tvojo živino, potem ne zamudi sedaj v jeseni svojih travnikov pobranati in jih dobro pognojiti!

Domači hranilniki so res najprikladnejše sredstvo za vzgojo k varčnosti v družini. To je prav dobro razloženo v današnjem članku: »Praznik varčnosti«. Vprašate se, kje pa naj dobimo take domače hranilnike? Pojdite v hranilnico in posojilnico in zahtevajte jih. Radi vam jih bodo dali, če jih nimajo, jih bodo pa takoj naročili pri Zadrugi zvezi v Ljubljani.

*

Cene in sejmska poročila.

Kolje za sadna drevesa in vsake vrste rezan les prodaja Gnilšek, Maribor, Razlagova ulica 25.

◆

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto dne 25. oktobra 1930 so pripeljali špeharji na 50 vozeh 128 komadov zaklanih svinj; kmetje 23 voz krompirja, 2 voza čebule, 46 zelja, sena in slame ni bilo. Svinjsko meso je bilo po 15—27, špeh 17—20, krompir 0.75—1.50, čebula 2—2.50, zelje 0.75—1, pšenica 2—2.50, rž 1.75, ječmen 1.75, oves 1.25—1.50, koruza 2, ajda 1.50, ajdovo pšeno 5, proso 2.50, kokoš 30—40, niščanci 25—70, raca 25—40, gos 60—70, puran

55—80, divji zajec 30—40, surovi kostanj 2—2.50, pečeni kostanj 6, jabolka 3—6, hruške 5—10, grozdje 5—12, mleko 2—3, smetana 12—14, surovo maslo 36, jajca 1.25—1.75, med 15—18 Din.

Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejm dne 4. oktobra 1930 se je pripeljalo 299 svinj, cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5—6 tednov stari eden po 90—100 Din, 7—9 tednov stari po 150—200 Din, 3—4 mesece stari po 250—300 Din, 5—7 mesecev stari po 400—450 Din, 8—10 mesecev stari po 540—650 Din, 1 leto po 900—1000 Din, 1 kg žive teže 10—13 Din, 1 kg mrtve teže 15—17 Din. Prodalo se je 216 komadov.

Gospodarji, gospodinjice, pozor! Kakor vsako leto, tako si morate tudi letos nabaviti topla oblačila. Da pa dobite po nižini cen, se oglasite v trgovini Mira Penič, Maribor, Večrinska ulica 9 (preje pri zadrugi). — Tam dobite dobro kmečka blago, kakor: vseh vrst šofe, močno hlače, različno platno, blago za ženske plašče in obleke, močne parhante in flanelo, strikane robe (freče), moške, ženske in otročje jopice, najnovejše svilene robe, posteljne odeje, koce. — Nadalje dobite najmočnejše podplate, nepremočljivo usnje in prima boks, kakor tudi špicerijsko blago in umetna gnojila. 1320

Lisnica uredništva. J. J. Sv. Jurij ob Ščavnici: Vaš dopis vsebuje mnogotero resnico, je pa pisan tako, da ga ne moremo objaviti, ker ne bi zagledal belega dne. — **Pesnica:** Ker se niste podpisali in torej ne vemo, od koga je dopis, nismo mogli objaviti ne prvega ne drugega dopisa.

DOPISI

Razvanje pri Mariboru. Neznano kam je odšel leta 1904 rojeni in v občino Ceršak pristojni Rošker Ivan, kateri je bival pri svoji sestri v Razvanju. Imenovani je majhne postave, je gluhi in težko govori. Obleke in dokumentov nima pri sebi, tudi je bil bos. Obleko je imel sivo ter moder klobuk. Odšel je 1. septembra, dosedanje poizvedovanje za njim je ostalo brezuspešno.

Remšnik. Še se spominjamo one nesrečne noči od 18. na 19. julija 1930, ko je zgorelo stanovanjsko poslopje tukajšnjega gostilničarja gospoda Jurija Gröglina. Točno tri mesece in dan pozneje pa smo imeli priliko prisostvovati prirsčni slovesnosti. Čeravno je bilo mnogo težkoč, je postavil gospod Grögl na ruševinah lepo novo stavbo z malo dvorano in udobnimi gostilniškimi prostori. Velikega pomena za Remšnik je, da smo dobili novo, udobno gostilno, ki je sedaj, ko prihaja vedno več izletnikov k sv. Pankraciju na mejo, edina v bližini cerkve. Slavnost je otvoril tukajšnji šolski upravitelj gospod Beloglavec, ki se je v imenu gospoda Gröglina prirsčno zahvalil gasilcem za požrtvovalno delo in trud, vič. g. župniku Vidu Pauliču za dobrotno naklonjenost, ki so jo uživali pri njemu, ko so delali novo stavbo, in občini za ljubeznivo skrb v prvih časih nesreče. Končal je govor z željo, da bi bila sreča v novi hiši in vsem, ki bodo v njej bivali. Nato je vič. g. župnik blagoslovil novo poslopje ter želel vsem srečo in mir v novi hiši. Udeleženci, ki so prispeili od blizu in daleč, so se zabavali pozno v noč. Saj je pa tudi neutrudljivo igral »Šramkvarteta« iz Marenberga v dvorani, kjer je bila vinska trgatev, prva na Remšniku. Vrteli so se celo do jutra. Gospodu Gröglu pa želimo mnogo sreče in blagostanja v novem njegovem poslopu!

Selnica ob Dravi. V Selnici ob Dravi je letos, kakor vsako leto, bratovska nedelja po Spominu vernih duš, to je letos dne 9. novembra.

Krasne kodre

neomejeno trajne pri vlažnem zraku ali potanju dosežejo dame in gospodje brez škarij kodrak s Hela-Kodralom. Tudi najlepši bučkopf se polepša s Hela, ker je nepotrebna vsaka ondulacija. Velik prihranek na česu in denarju, pospešuje rast las. Vaša podoba Vas bo iznenadila. Takoj po uporabi obilo onduliranih kodrov krasne frizure. Mnogo zahvalnic. Posebno gledališke umetnice so polne hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 25 Din, 6 steklenic 40 Din. — **Dr. Nic. Kemeny, Košice H.,** poštni predal 12/223, Čehoslovaško. 1294

Vurberg. Naš šolski upravitelj gospod Majer Srečko je bil odlikovan z Jugoslovansko krono V. reda. Čestitamo! — Kakor smo zvedeli, se namerava v našem kraju uvesti kmetijsko-nadaljevalna šola, kar bi bilo pač zelo priporočljivo. Za udeležence bo pouk, ki se začne meseca novembra, brezplačen. Uvideli smo posebno letos, ko nas je Bog obdaril s bogato letino, da se bo treba malo več pobrihati in zanimati za gospodarstvo, kar posebno velja za vas, mlajše fante, kot bodoče gospodarje!

Zamarkova pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. V najlepši mladosti 22 let je umrla v petek dne 18. t. m. Amalija Zugman, kmetska hči iz Zamarkove. Jetika je končala njeno mlado življenje. Vso dolgo bolezen je potrpežljivo prenašala in nikomur ničesar potožila. Drago tovarišico in prijateljico homo težko pogrešali! Ločitev je težka, a upanje nas tolaži, da se enkrat vidimo nad zvezdami. Staršem in bratom, sestram in sorodnikom izrekamo tem potom naše sožalje! Pogreb rajne je bil dne 20. t. m. od hiše žalosti k Sv. Lenartu v Slov. gor., kamor jo je spremljala obilna množica na farno pokopališče k večnemu počitku. Pri slovesu od hiše in pri odprtem grobu je teklo obilno solz v dokaz, kako je bila rajna zelo priljubljena. Počivaj mirno, draga Malka, dokler te trobente glas ne zbudi k večnemu življenju!

Ormož. Ko so popravljali našo župno cerkev, je bil marsikdo radoveden, koliko časa že cerkev stoji, kaj to in ono pomeni in podobno. Naslednje vrstice naj zadovoljijo to upravičeno radovednost. Prvotna cerkev je stala že okrog leta 1271 na istem prostoru kakor sedaj. Pozneje so jo podrli, sezidali večjo, prizidali stransko kapelico, vse v gotškem slogu s šilastimi okni in rebrami na stropu. V dolžini kapelice je cerkev stala vsaj že ob času, ko je Krištof Kolumb odkril Ameriko. Ker pa je cerkev postajala premajhna, so jo podaljšali proti zapadni strani, prizidali novi zvonik, to se je zgodilo leta 1591. Ta letnica je vdolbena na obod pri glavnem vходу. — Iz šilaste oblike glavnega vhoda se da sklepati, da so ta vhod kar prenesli od prejšnje cerkve. Od takrat naprej se stavba ni več premenila in povečala, le oblika strehe na cerkvi in zvoniku se je nekaj spremenila. Leta 1736 je bila cerkev slovesno posvečena, torej bomo obhajali kmalu 200letnico te slovesnosti. Cerkev je bila poslikana znotraj prvič l. 1809 spredaj in na vmesnem oboku, kjer je slika zadnje večerje, 4 leta pozneje pa še v ladji. Mnogo žalosti in gorja je doživela naša cerkev in ljudje, ki so v njej iskali tolažbe. Najhujši so bili časi, ko so Turki, turško-ogrski roparji in divji Kruci tož pustošili in morili. Prvikrat je stopilo turško kopito na štajerska tla ravno v ormoškem okraju po nesrečni bitki pri Nikopolju leta 1396. In potem še v letih 1479, 1483, 1532. Leta 1605 so turško-ogrski roparji v cerkev, razbili tabernakelj, posvečene hostije požgali, cerkveno posodo in opravo odnesli in napravili tako škodo do 500 goldinarjev tedanje veljave. Sto let pozneje, leta 1704, so Kruci oplenili in zažgali mesto, cerkvi, se zdi, niso napravili ne-